

Meerwaarde van een master

Op 1 februari 2016 organiseerde de Master Physical Education and Sport Pedagogy (Calo) een masterclass over Professionaliteit en leiderschap in bewegen. Aan de hand van praktijkcasussen werd vanuit het perspectief van het onderwijs, management en onderzoek gekeken naar de positie en meerwaarde van Masters in de school. Panel: Corina van Doodewaard (Coördinator master PESP), Tjeerd Biesterbosch (Directeur VO bij Veluwse Onderwijsgroep) en Marco Snoek (Lector Leren & Innoveren HvA).

TEKST JUSTUS BETH EN NIEK POT FOTO HANS DIJKHOFF

Wordt de afgestudeerde master straks die ene collega die dat project over gezondheidsbevordering wel kan oppakken, “want je bent toch master”. Moet de master na het behalen van deze titel weer vrolijk verder met de vertrouwde werkzaamheden? Kun je een master breder inzetten in de school? En hoe kan de master het bewegingsonderwijs hoger op de agenda van de schoolleiding krijgen? Zomaar een greep uit de dilemma’s die de revue passeerden tijdens de masterclass *Professionaliteit en leiderschap in bewegen*. Een verslag van een inspirerende dag met sprekers uit het werkveld, de wetenschap, en de Master PESP.

Positioneren als een master

Op de vraag of een master je een betere LO-er maakt, wordt meteen een opmerking geplaatst door Marco Snoek (Lector Leren & Innoveren, HvA). Hij zou het jammer vinden als een (afgestudeerde) master zich alleen op het bewegingsonderwijs richt, terwijl een master de opgedane competenties veel breder in de school kan inzetten. Een master die zich bijvoorbeeld verdiept heeft in het pedagogisch handelen bij jongeren met een taalachterstand, kan ook van grote meerwaarde zijn voor zijn collega’s die Engels, biologie of wiskunde geven. Misschien kan de kennis over motivatie en spelvormen geweldig bijdragen aan het didactisch arsenaal van collega’s die andere vakken geven. Om masters binnen de school in te zetten moet de master zich nadrukkelijk over de grenzen van

zijn vakgebied heen profileren. Daarbij hoort misschien ook wel een andere functie, bijvoorbeeld als teamleider.

Over het algemeen zijn schoolorganisaties nog tamelijk hiërarchisch ingericht, of zoals Snoek het benoemt; piramidevormig. De ambitieuzere (en competente) docent lichamelijke opvoeding stroomde daarbij in het verleden nog wel eens door naar een management- of leidinggevende functie, waarbij de verbinding met de pedagogische praktijk nog wel eens verloren gaat. De master wordt gezien als degene die een brug vormt tussen het beleid van de schoolleiding

Je leert hoe je kunt blijven leren

en de alledaagse praktijk van de docent. “Een docent met een master zou eigenlijk een soort ‘onderwijs senior’ moeten worden. Iemand die zijn collega’s vakinhoudelijk ondersteunt”, aldus Gert van Driel (Calo, Zwolle).

Onderzoekende houding

Behalve het toepassen van de kennis die reeds is opgedaan in de master, gaat het vooral om de mogelijkheid om nieuwe kennis te genereren. Om vraagstukken binnen de school onderzoekmatig op te pakken en kritisch naar het eigen functioneren te kijken. Masters kunnen bij uitstek zorgen voor een verfrissende blik op de gang van zaken binnen een les, sectie of school. “Een docent versterkt met een master zijn eigen positie. Je leert namelijk hoe je kunt blijven





Volgens Snoek zijn de mogelijke effecten van een master in de school:

- Uitdaging in het beroep/ aantrekkelijkheid van het beroep
- Leeropbrengsten van leerlingen door meer inzicht in pedagogisch-didactische processen
- Ontwikkeling van de les, het team en de school
- Onderzoekende, kritische houding

leren”, aldus Nicolette van Veldhoven (Lector Veilig Sportklimaat, Windesheim).

De professional die master wordt, moet balanceren tussen de relevantie voor de praktijk en

Ik kan op een ander niveau met mijn leidinggevende praten

de wetenschappelijke grondigheid. De methode van praktijkgericht onderzoek is hier ideaal voor omdat er wordt uitgegaan van praktijkvraagstukken die op wetenschappelijk verantwoorde manier onderzocht worden. Belangrijk in dit proces, zo wordt tijdens de masterclass benadrukt vanuit zowel het werkveld als de wetenschap, is vanaf het begin de werkcontext mee krijgen in de ‘onderzoekstand’. Dat kan

Contact:

jo.beth@windesheim.nl of
jn.pot@windesheim.nl

door collega’s uit het docententeam en het strategisch management mee te laten denken over het onderzoek, maar moet in ieder geval verder gaan dan hen vragen een vragenlijst in te vullen.

‘Bachelor vs Master’

Om veranderingen en nieuwe inzichten echt in de praktijk te laten inburgeren, moet die praktijk ook meegenomen worden in de vraagarticulatie, de onderzoekopzet, de dataverzameling en de resultaten van het onderzoek. Hierin onderscheidt de master zich van een bachelor. Daar waar de bachelor zich wel onderzoekvaardigheden heeft eigen gemaakt, is de master ook in staat deze breder in te bedden en te verbinden met de schoolorganisatie. Door die betrokkenheid in het onderzoeksproces in te bouwen voorkomt de master-student dat zijn collega’s “weer zo’n vragenlijst moeten invullen” zoals Tjeerd Biesterbosch (Directeur VO bij Veluwe Onderwijsgroep) het verwoordt.

Het grote verschil tussen een bachelor afgestudeerde en een collega met een master is dat de master nóg meer de vragen stelt bij de gang van zaken in de klas, de sectie, de school en het landelijke beleid. Daar waar de bachelor geacht wordt nieuwsgierig te zijn naar zijn omgeving, heeft een master de gereedschappen in handen om op een kritische manier onderzoek te doen naar die omgeving. De master heeft de vaardigheid om vanuit de praktijk, via de wetenschap die praktijk weer te beïnvloeden, daar waar de bachelor die stap naar de wetenschap vaak aan anderen over laat.

Niveau

Een van de Master-PESP studenten merkt op dat hij na een half jaar studeren al op een ander niveau met zijn leidinggevende kan praten over onderzoek en ontwikkelingen in het vakgebied. Hij geeft aan dat de taal die nodig is voor deze dialoog wordt gevoed door de master. Daarmee wordt de stap naar een vakoverstijgende discussie over pedagogiek en onderwijs sneller gezet. Wat valt er te verliezen, zou je denken. Niet veel, maar bedenk je goed. Een deeltijdstudie naast een volle baan kost veel tijd en energie. Voor minimaal twee jaar moet je omgeving erop ingericht zijn jou de mogelijkheid te geven deze studie te volbrengen. Om dat vol te houden is een intrinsieke motivatie van levensbelang. Het willen leren, ongeacht het ontbreken van een concreet vervolg moet leidend zijn.

Voor het volgen van verschillende masters is een lerarenbeurs aan te vragen. Zie www.duo.nl/lerarenbeurs ■